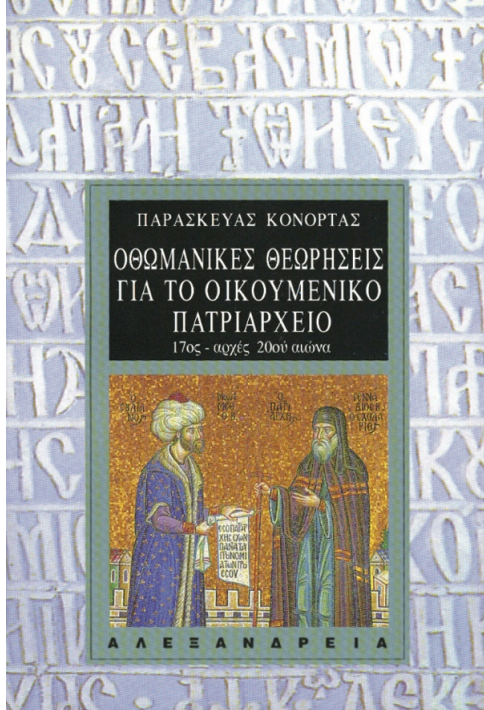

-ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ-

Παρασκευάς Κονόρτας

ΟΘΩΜΑΝΙΚΕΣ ΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ (17ος-αρχές 20ού αιώνα)

Βεράτια για τους προκαθήμενους
της Μεγάλης Εκκλησίας

ISBN: 960-221-156-3, σελ. 277, σχ. 21Χ14,
α' έκδοση 1996,
τιμή 18,00€ (χωρίς ΦΠΑ)

Κείμενα: Lutz Berkner, Michel Demonet, Alan Duben, Haim Gerber, Eugene Hammel, Christiane Klapisch, Witold Kula, Peter Laslett

Το Οικουμενικό Πατριαρχείο αποτέλεσε μετά την Άλωση κομβικό θεσμό του «Βυζαντίου μετά το Βυζάντιο», δηλαδή του ορθόδοξου κόσμου της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, συνυπάρχοντας με την «αλλόπιστη» οθωμανική πολιτική εξουσία για περίπου πέντε αιώνες (1453-1923). Κατά την περίοδο αυτή, η Μεγάλη Εκκλησία επεξέτεινε σημαντικά την παρουσία της και σε άλλα πεδία πέρα από το θρησκευτικό: απονομή δικαιοσύνης, κοινωνική πρόνοια, εκπαίδευση, διαμόρφωση πολιτικής ιδεολογίας, οικονομικές δραστηριότητες. Έτσι το Πατριαρχείο παρέμεινε, ακόμη και μετά την ανεξαρτησία του Ελληνικού Κράτους, ένας καίριος θεσμός του Ελληνισμού, ενταγμένος παράλληλα στην οθωμανική έννομη τάξη.

Η περίοδος της οθωμανικής κυριαρχίας υπήρξε για χρόνια, αν και καθοριστική για την ιστορία του Ελληνισμού, αρκετά «παρεξηγημένη» από την ελληνική ιστοριογραφία. Εδώ και λίγες δεκαετίες πάντως, έρευνες ξένων και ελλήνων επιστημόνων, αξιοποιώντας οθωμανικά έγγραφα, αποκάλυψαν νέες πτυχές και παραμέτρους της εποχής αυτής, πείθοντας ότι η οθωμανική ιστορία αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της νεότερης ελληνικής ιστορίας. Πράγματι, πολλά σχετικά ιστορικά φαινόμενα δεν θα μπορούσαν να εξηγηθούν και να αναληφθούν επιστημονικά την αναγωγή τους στο οθωμανικό κοινωνικό, οικονομικό και πολιτικό πλαίσιο.

Η μελέτη αυτή αποτελεί, σύμφωνα με τα παραπάνω, συμβολή στην ιστορία τόσο της Μεγάλης Εκκλησίας –αλλά και των ορθοδόξων υπηκόων των Σουλτάνων και βεβαίως των Ελλήνων–, όσο και των οθωμανικών θεσμών, στο μέτρο που εξετάζει τις σχέσεις Πατριαρχείου και Υψηλής Πύλης βασιζόμενη κυρίως σε οθωμανικά έγγραφα και φέρνοντας έτσι στο φως την άποψη της οθωμανικής διοίκησης. Καταβλήθηκε προσπάθεια ώστε η ανάλυση των παραπάνω εγγράφων να ξεφύγει τόσο από νομικιστικού χαρακτήρα θεωρήσεις, όσο και από κάποια στερεότυπα και «αυτονόητα» που παγιώθηκαν ιδιαίτερα μετά την επικράτηση της εθνικιστικής ιδεολογίας στον Βαλκανικό χώρο. Οι σχέσεις Πατριαρχών και Σουλτάνων ερμηνεύονται σε συνάρτηση με πολύπλοκες οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές διαδικασίες, που αναπτύχθηκαν στους κόλπους όχι μόνο της ελληνικής αλλά και της οθωμανικής κοινωνίας γενικότερα, από τον 17ο ως τις αρχές του 20ού αιώνα. Γίνεται έτσι προσπάθεια να διερευνηθούν, μεταξύ άλλων, οι μηχανισμοί μετάβασης από το Γένος των Ρωμαίων στο Έθνος των Ελλήνων.

Το βιβλίο αυτό ήταν μια από τις ελληνικές εκδόσεις στον τομέα της ιστορίας που επιλέχθηκαν και προβλήθηκαν στην 50ή Διεθνή Έκθεση Βιβλίου της Φρανκφούρτης, 1998.